

Dirk Uffelmann (2020)

Polska literatura postkolonialna. Od sarmatyzmu do migracji poakcesyjnej

Published: 21.12.2020

Recommended by Redakcja Pol-Int

Publishing house	Universitas
Place of publication	Kraków
Page references	768
Series	Polonica Leguntur
Language	Polish

ISBN: 978-83-242-3616-9

Literary Sciences

Polski

Tytuł *Polska literatura postkolonialna* niesie za sobą trzy znaczenia. Po pierwsze, odzwierciedla podjętą w historycznych rozdziałach tomu próbę odczytania literatury polskiej od czasu rozbiorów w XVIII wieku do migracji poakcesyjnej w XXI stuleciu za pomocą heurystyki postkolonialnej. Po drugie, poddaje krytycznej rewizji polską literaturę badawczą zainspirowaną przez anglojęzyczną naukę postkolonialną. Po trzecie, głosi, że literaturę polską po 1795 roku cechują znamiona kolonialne i postkolonialne nie bardziej metaforyczne niż w wypadku literatury krajów z tradycjami kolonii zamorskich.

Spis treści:

Polska literatura postkolonialnie. Wstęp

I. Po rozbiorach

- Przedmioty z importu i tożsamość wyobrażona. Osmańskie „sarmatica” w Polsce epoki oświecenia

II. W stronę kompensacji

- „Ja bym mój naród jak pieśń żywą stworzył”. Literatura romantyczna w obliczu badań postkolonialnych
- Litwo! Wschodzie mój!
- Hermetyzm, polityka, analogia. O hermeneutyce widzeń w *Dziadach* drezdeńskich Adama Mickiewicza
- Nadkompensacja wymuszonej emigracji. *Księgi* Adama Mickiewicza, czyli jeszcze raz o resentymentach antykolonialnym

III. Wobec kolonializmu

- Indianin w cyrku, czyli historia niemieckiej klaunady. *Sachem* Henryka Sienkiewicza jako świadectwo polskiej literatury kolonialnej
- Burowie i Polacy. O retoryce relacji międzykulturowych u Henryka Sienkiewicza
- Henryk Sienkiewicz brnie przez metonimie i metaforę afrykańskiej pustyni i puszczy
- „Biały uled wie więcej od nich wszystkich”. Kolonialna/skolonizowana wiedza i niewiedza o Afryce

IV. Spory międzywojenne

- Wojna i krytyka literacka. Od wojny polsko-radzieckiej do polskiej teoretycznoliterackiej debaty o oryginalności (1919–1922)
- Postimperialna „europeizacja” w zachodniosłowiańskiej krytyce literackiej po 1918 roku (František Xaver Šalda, Štefan Krčméry i Karol Irzykowski)
- „Nie spolszczono ich”. Łagodzenie rygorów w kulturze polskiej XX wieku (futuryzm na tle literatury rosyjskiej, czeskiej i słowackiej)

V. Wobec komunizmu

- Niemiecko-polski transfer ludności w latach 1944–1950 jako przedmiot literaturoznawstwa transnarodowego. Dezyderaty heurystyki postkolonialnej
- Literackie i kulturalne przestrzenie podwójnej emigracji. Andrzej Bobkowski i Gustav Regler (we współautorstwie z *Mieczysławem Dąbrowskim*)
- Zbigniewa Herberta antyk postkolonialny
- „Czy takie jest pytanie? Kiedy wycofam swoje czołgi?” Kontrowersje wokół pojęcia „Europa Centralna” na konferencji w Lizbonie w 1988 roku

VI. W obliczu migracji

- Autoidentyfikacja ze Wschodem w narracjach polskich migrantów
- Czy polski migrant potrafi przemówić? Londyn w brytyjskim i polskim filmie, literaturze i muzyce (we współautorstwie z *Joanną Rostek*)
- *Wrong Sex and the City*. Polska migracja zarobkowa i męskość podrzędna
- Autoproletaryzacja w prozie Polaków migrujących do Niemiec, Irlandii i Wielkiej Brytanii w XXI wieku

VII. W stronę teorii

- Problem pamięci o kresach w polskich studiach postkolonialnych
- Teoria postkolonialna jako praktyka pamięci. Debata o dwóch wektorach postkolonialności Polski
- Teoria postkolonialna jako post-kolonialny nacjonalizm
- Polonistyka w napięciu. Połowie (*Dariusz Skórczewski*)

Nota wydawnicza

Indeks osób

Więcej informacji na stronie internetowej wydawcy.